

Szerkesztői előszó

■ Korunk gondolkodásának első feltétele, hogy lehetőleg elfogulatlan legyen. Gondolkodásunk forrásai többfélék. Közöttük a hagyomány, a tekintély, a kinyilatkoztatás és a bizonyítékok egyaránt szerepelnek. Ezek nem feltétlenül zárják ki kölcsönösen egymást, de a négy közül csupán az utóbbi ellenőrizhető elfogulatlanul mindenki által. Ezért a vitákban egyedül a bizonyítékok számítanak. Közös tapasztalatokkal és ezekre építő logikai érvekkel lehet vitatkozni, az érzékenységgel és az érzésekkel viszont nem lehet. A hagyomány, a tekintély, a kinyilatkoztatás ugyanakkor nagyon komoly dolgok. Mindháromat élő és érző, emberi méltóságukban sérthetetlen emberek vállalják. A tisztelet nekik mint egyéneknek és nem szükségképpen az általuk vallott eszméknek jár ki. Ezek minél szentebb meggyőződéseink, annál inkább vitathatóak, sőt vitatandóak, hogy vélt igazunkban még biztosabbak lehessünk. Az önmagában rétegzett, sokféle megközelítést, sokféle hangot és sokféle elbeszélést igénylő és sohasem kizárólagos és megkérdőjelezhetetlen igazságnak a vita nemcsak hogy nem árthat, hanem egyenesen igényli azt, mert feltárásának vagy legalábbis megerősítésének ezen kívül nincs más módszere. Mi több, lehetséges az is, hogy éppen embertárssa mint racionális lény iránti következetes tiszteletből legyen valaki az illető által vallott meggyőzésekkel szemben kritikus. Egyébként a lapszám világnézetileg nem elkötelezett, vallási meggyőződéstől vagy ennek hiányától és a pártpolitikától még hangsúlyozottabban független. A folyóirat régebbi és legújabb alcíméből idézve, a szövegválogatás nem rejtett vagy nyílt állásfoglalásnak, ideológiai konfrontációnak vagy provokációnak, hanem „világnézeti szemlének”, „forumnak”, elvekről és a valóságról szóló vitának és párbeszédnek tekintendő. Az írások közötti minden dramaturgiai feszültség ellenére végső soron a döntést, mint mindig is tette, a *Korunk* az értelmes, elfogulatlan és önállóan gondolkodni tudó olvasóra bízta. A közölt szövegek egyike sem a szerkesztőség véleményét, hanem kizárólag a szerzőkét, az összeállítás a maga egészében pedig a 21. század egyik elméleti vitáját jeleníti meg.

R. L.